

**MIROSLAV
HOKEŠ**

**PŘÍBĚH
LUMÍKA**

**KRONIKY SPOUTANÝCH
PŘÍBĚHY Z MLÁDÍ**

Miroslav Hokeš

PŘÍBĚH LUMÍKA

Kroniky spoutaných -
Příběhy z mládí

Oscar Benelli – Příběh lumíka

„Oscare, neblbni. Dneska prostě musíš, aspoň dneska!“

Zakroutil jsem hlavou, snažil jsem se, aby to nevyznělo příliš agresivně, ale přitom dostatečně rázně a jednoznačně. Lucas uměl být vážně neodbytný, když si něco umanol, a tohle byl podle všech příznaků jeho nejumanutější moment za celý závěrečný semestr. Přinejmenším. „Dnes to nejde, opravdu.“

„To nemyslíš vážně!“ štěkl, jako bych mu navrhoval fyzickou likvidaci celé akademické rady. „Promoče, konec školy, před námi už jen převzetí diplomu a pak hurá do života – kdy jindy by to sakra ještě mělo jít?“

Rezignovaně jsem rozhodil pažemi. „No dobře, ale... fakt musíme zrovna k Zelený tlamě?“

„A proč ne? Udělali ti tam snad něco?“

„To ne, ale...“ Zoufale jsem kopl do umdlévajícího soukolí své mysli, aby honem ráčilo vygenerovat nějakou aspoň trochu věrohodnou a ne úplně stupidní výmluvu. „Prostě mi to nepříjde jako důstojné místo pro takovéhle oslavy. Už jen ten název, vždyť... vždyť je to tak rasistické a ponižující. Divím se, že tam cizinci vůbec chodí...“

Lucas se rozesmál, hlasitě a spontánně, až se po nás celé osazenstvo univerzitní chodby zděšeně ohlédlo, dokonce i dva profesori zabraní do svých padů. „Jo, chodí tam, a rádi. Ze

všech prvovlnových světů, a víš proč? Protože to nejsou suchaři jako někdo!“

„Počkej, já jen...“

„Ale já vím, proč tam nechceš.“ Hlas mého přítele se znovu ztišil, co ovšem ztratil na síle, získal na pronikavosti a mrazivosti. „Ty se prostě cizáků bojíš, tak je to.“

Chtěl jsem něco namítnout, cokoli, jen aby mezi námi pro nic za nic nevznikalo zbytečné napětí – jenže jak oponovat někomu, kdo tak dokonale vystihl realitu v její nejryzejší podstatě? Jen bych se znemožnil podruhé, a mnohem hůř.

Návštěvy cizích planet jsem byl prozatím bohudíky ušetřený a jak jen to šlo, snažil jsem se vyhýbat i mimozemským návštěvníkům tady u nás. Což nebylo zase tak těžké. Mnoha z nich, třeba Cutancům, Pouto vůbec neumožňovalo v našich podmínkách dlouho přežít a i ti ostatní zpravidla dávali přednost importu pozemských reálií do svých domovin spíš než trmácení k nám na Zemi. Měli rádi své pohodlí, stejně jako já. Přesto jsem čas od času narazil v pouličním davu na někoho, kdo podle barvy kůže a vlasů jednoznačně nebyl Pozemšťan, tomu se prostě zabránit nedalo – a v takových chvílích jsem se obvykle snažil odklidit se z jeho blízkosti tak rychle, jak jen to šlo.

Jenže ono to zase až tak rychle nešlo, v tom byl největší problém. Ovšem, mohl jsem utéct o pár ulic dál, kde už jsem žádné podivně zbarvené siluety na dohled neměl, jenže z mé zděšené mysli a divoce bušícího srdce odejít nedokázaly.

Ploužil jsem se po chodníku, na čele pot, v zádech mráz a ani všichni ti usmívající se lidé okolo mě, *pozemští* lidé bez Pouta, mi nemohli vrátit klid. Pořád jsem věděl, že tam vzadu, za několika bloky domů, je jeden z *nich*. A znovu jsem si uvědomil, že někde nahoře, daleko a vysoko nad nejvyššími budovami města, je jich ještě mnohem víc. Celá děsivá, monstrózní Galaxie.

Bylo to jako noční můra, prolézal jsem restaurace, bistra a nákupní centra, čím víc barevných billboardů nabízejících hlouposti, *pozemské* hlouposti, tím lépe. Jenže to nepomáhalo, dál jsem cítil v zádech neexistující pohledy nepřítomných tváří, dál jsem trnul, kdy na mě odněkud z chodby nebo z temného zákoutí mezi regály vyběhne některý z nich a... a co? Zakousne mě a sežere? Ale kdepak, to bych z toho ještě vyvázl příliš snadno. Báł jsem se, že mě nějak nakazí tím, co jeho rase darovali Poutači, tím, co si táhne s sebou a nedokáže odložit, i když by jistě rád dal cokoli na světě, aby mohl.

Jsi hloupý xenofob, chlapče, vyčítal jsem si mnohokrát, xenofob a rasista. A hned jsem zase sám sobě oponoval - jakýpak rasista, mně je přece úplně jedno, odkud jsou a jakou barvu má jejich kůže. A nesejde mi ani na tom, jak vypadá jejich kultura a vkus, jaké hodnoty, jaká božstva vyznávají. Nemusím je s nimi sdílet, ale budu respektovat cokoli, čím jsou, pokud je to jejich volba, pokud jim právě to vyhovuje...

A v tom spočívalo jádro všeho.

Pouto nevyhovuje nikomu, tím jsem si byl jistý jako ničím jiným na světě. Některé rasy si snad mohou nalhávat, že ano, a mohou tomu i věřit, aspoň na povrchu svého vědomí a své civilizační slupky, někde pod ní ovšem i tak musejí cítit, že se jen smířují s tím, co nedokážou zlomit.

Komu může vyhovovat permanentní hrozba smrti po jediné probdělé noci? Nechtěl jsem si ani představovat, jakou bolest musí denně prožívat každý Cutanec, od dětství až po stáří – pokud se ho vůbec dožije – všechnu tu zdrcující nejistotu zítřejším dnem, nemožnost se na cokoli těšit, plánovat si život. A co ti, kdo si ten život sami ukrátí jako Aknabanci? Mohou si kolem toho vytvářet pokrytecké filozofie, mohou se na to chystat jako na největší svátek svých dnů, ale jakmile se jejich předčasný konec přiblíží na dosah, jejich srdce určitě začne svírat led, jakkoli by to nikdy nepřiznali. A další a další...

Nesejde na tom, z jaké planety cizinec přijde, často to ani sám nepoznám. Pouto vždycky znamená závan plíživé temnoty, zničující odér, jenž se okolo něj táhne a na pár chvil dosedne i na mě, ať se mi to líbí nebo ne. A i když vyvane, i pak zbude vědomí, že kdesi okolo nás pořád trápí nevinné, třebaže ho při tom zase nějaký čas nebudu muset pozorovat.

A teď, já, který trpím při letmém doteku jedné jediné zapálené svíčky, mám jít a sednout si přímo doprostřed ohniště?

„Jo, asi máš pravdu.“ Rezignovaně jsem rozhodil pažemi.
„Asi se jich vážně bojím. Nebo aspoň Pout. Neměl bych?“

„Jasně, že bys neměl,“ odsekl Lucas takovým tónem, že jsem raději o krok poodstoupil, kdyby chtěl svá slova náhodou doprovodit plivancem na mou košili. „Sakra, jsme genetici, člověče! Kdo jiný by ještě měl mít úctu a respekt k největším mistrům našeho řemesla v celém vesmíru?“

„To myslíš Poutače?“ ujistil jsem se.

„A koho asi jiného?“

„Lucasi, já k nim respekt mám. K jejich dovednostem tedy určitě.“ Povzdychl jsem si; už jen z toho, že musím tomuhle tématu věnovat tolik myšlenek a slov naráz, jsem cítil nepříjemný tlak okolo žaludku. „Jenže pokud jde o mě, já se dal na genetiku, abych šlechtil výnosnější odrůdy obilí a barevnější orchideje pro květinářské krámky. Nechci se hrabat v lidech a už vůbec ne tak, že je to v konečném důsledku zmrzačí. Předělávat druhým život podle vlastních představ a ani se jich nezeptat, co si o tom myslí – vždyť to je něco jako prodat člověka do otroctví. Nebo ho poslat do války.“

„Máš teda zajímavé asociace.“ Lucasův nezničitelný úsměv na pár vteřin zmizel, teď se mi zřejmě povedlo zaskočit i jeho. „A co třeba geneticky modifikovaní specialisti? Však víš, ten projekt, co o něm teď všude píšou... Ti přece na úpravách vydělají, ne? Budou mít schopnosti jako nikdo jiný, stanou se z nich špičky každého oboru...“

„Tím bych si nebyl tak jistý. Říká se, že lidem jsou dost proti srsti a já se ani nedivím. Zřejmě nejsem jediný, pro koho jsou takovéhle zásahy zločinem proti přírodě.“

„No tak, na co hned taková ostrá slova?“ Tvář mého přítele už zase zdobil úsměv od ucha k uchu, teď jsem měl ale kdovíproč dojem, že je tak trochu tlačенý na sílu. „Proti jsou tak maximálně ti, kdo kvůli nim přijdou o živobytí. Nebo tedy většinou spíš jen o prestiž. Ne že bych je tak trochu i nechápal, ale...“

„Tak co, Lucu, už jsi toho sralbotku ukecal?“ Leela Johnson, *ta* Leela Johnson s dlouhýma nohama, blond vlasy do půli zad a očima, po kterých šlela polovina kluků na fakultě, se vedle nás vynořila naprosto bez varování, vůbec jsem nepostřehl, kdy a odkud přišla. Možná se teleportovala, jen doufám, že ne díky nějakým pokoutním zásahům do své rozkošné šroubovice.

„Jo, holka, tohle je zřejmě nad mé síly,“ pronesl teatrálně zdrceným falzetem Lucas a nasadil výraz, před jakým by závistí zbledl i Kristus na kříži. „Obávám se, že naše dnešní posezení u Zelený tlamy se bude muset bez Oscárka obejít...“

„Opravdu?“ Leele se podařilo zahrát lítost skoro stejně přesvědčivě. Opodál se shromáždila skupinka dalších děvčat a k mým uším dorazily první chichotavé odezvy na divadelní výstup těch dvou.

„Opravdu. On se totiž našich přátel z vesmíru hrozně bojí, víš? Nedá se nic dělat, to musíme respektovat. Snad vám tam nebude moc scházet, nakonec, je jediný ze třídy, kdo tam nebude...“

„Dost!“ Tohle už bylo na mě moc. „Fajn, vyhráli jste. Spokojení? Ale jen pro dnešek, víckrát tam nejdu!“

Odměnou mi byla vlna potlesku tak silná, až jsem na zlomek vteřiny zcela nesoudně uvěřil, že hlavní a jedinou hvězdou téhle malé performance jsem ve finále já.

To jsem ještě netušil, jak dobrým a moudrým rádcem mi tentokrát má fobie byla. A jak brzy a trpce budu litovat, že jsem ji neposlechl...

X

Logo na vývěsním štítě tanečního klubu Zelená tlama vypadalo natolik absurdně, že jsem se ve skutečnosti vlastně vůbec nedivil, že se u cizinců těší takové oblibě a nikdo z nich – dokonce ani ti, kteří skutečně mají zelenou pleť – se neuráží. Postavička tvořící jeho základ evokovala humanoida, byť třeba karikovaného, opravdu jen s přimhouřením obou očí. Svou neumělostí připomínala spíš cosi, co vymodelovalo předškolní dítě z plastelíny. Na tělíčku s komicky tenkými končetinami seděla nepřirozeně rozměrná hlava zakončená nahoře čímsi, co se ze všeho nejvíc podobalo stylizované čepičce kondomu, tvář zbarvenou nepříjemně ostrým brčálovým odstínem zdobily obrovské nesouměrné bílé oči a úzká, přihloupě rozesmátá ústa. Celé to působilo natolik prostomyslně a bylo natolik vzdálené čemukoli reálnému, co se mimo Zemi mohlo vyskytnout, že by to dokázalo rozzlobit snad jen návštěvníky z planety, která by jako Pouto dostala extrémní, ale opravdu hodně extrémní popudlivost.

„Když mi uvnitř nebude do smíchu, půjdu se zasmát ven,“ utrousil jsem. „Kde k té přišernosti vlastně přišli? Nechápu, kdo soudný mohl něco takového vymyslet.“

„Vidíš, taky mě to zajímalo,“ usmál se Lucas. „Je to prý hodně stará záležitost, ještě z předkosmické éry. Nějaký film, co byl tenkrát hodně slavný. O tom, jak na Zemi tajně přistáli mimozemšťani – myslím v dobách, kdy tu ještě nikdo žádné neznal – a pak, když zase odletěli, tu jednoho zapomněli. Vědci si ho chtěli odvézt na výzkum, ale místní děti ho zachránily a nakonec daly vědět i jeho kumpánům, ať si ho přijdou vyzvednout.“

„To je teda pitomost... A takhle si tenkrát představovali hosty z vesmíru, jo?“

„Představovali si je všelijak, třeba i takhle. Dali mu i jméno, Alza – ten film se jmenoval Alza mimozemšťan. Chtěl jsem ho zhlídnout, jen tak, abych tam uvnitř mohl občas být za frajera, ale prý se nedochoval. Akorát ten jeho obrázek.“

„Žádná škoda... Hele, kolik tam touhle dobou může být cizinců? Já jen jestli...“

„Neboj, kámo, myslel jsem na tebe.“ Lucas mi konejšivě položil ruku na rameno, zdálo se, že tentokrát v jeho slovech není ani špetka výsměchu. „Párty začne až za hodinu, vzal jsem tě sem trochu s předstihem, aby ses aklimatizoval. Takhle časně by tam pořád ještě mělo být víc našinců. Tak pojď a pevný nervy!“

Uvnitř bylo skutečně poloprázdno, dokonce i hostů z naší rodné hroudy tu bylo prozatím poskrovnu. Pokud šlo o cizince, posedávala tu zatím jen skupinka osmi Aknabalců obojího pohlaví a zhruba našeho věku, koneckonců o moc starší ani být nemohli. Teprve při pozornějším pohledu jsem si všiml, že vzadu v koutě se hrbí ještě další cizinec, osamělý postarší chlapík s tmavě modrou pletí a podobně zbarvenými řídkými vlasy. Před sebou měl třetinkovou sklenici jakési levné limonády, ještě téměř plnou, kterou namísto pití jen ustaraně obhlížel ze všech stran, zkoumal ji jako vědec laboratorní vzorky a teprve po důkladné zrakové analýze se s výrazem odsouzenice na smrt odvážil v tekutině opatrně smočit rty. Nejspíš to nějak souviselo s jeho Poutem – těžko říct, nepoznal jsem, z jaké planety přišel, a vlastně mě to ani nezajímalo. Raději jsem otočil pohled zpátky na partu z Aknabalu, u nich jsem aspoň věděl, co jsou zač a na čem s nimi jsem.

Zářivě růžové zbarvení pleti a ostře řezané rysy tváří napovídaly, že pocházejí z některého ze dvou jižních kontinentů, z míst, kde je mnohem méně pozemských vyslanectví a vědeckých stanovišť než na severu. Nebývali u nás tak častými hosty jako severané, Pouto však měli stejné a stejně si taky uměli užívat svého zkráceného života. Výskali, smáli se, zjevně už pod parou, někteří se pokoušeli zpívat s hudbou, jež se valila z reproduktorů u stropu a s největší pravděpodobností také byla aknabalská – soudě aspoň podle stylu, křečovitě agresivního beatového rytmu omladiny našťvané na režim a na život,

kteřá ovšem na rozdíl od té pozemské předem tuší, že nejspíš nebude mít čas se aspoň pokusit s tím něco dělat.

Nakonec jsem se obrátil zády i k těmhle přivandrovalcům a zakormidloval mezi dva stolky s pozemským osazenstvem; mé nepříjemné pocity ani jiné obtíže ho docela jistě zajímat nebudou a ani jsem to po nikom z nich nežádal. Stačilo mi, že tu jsou a že si můžu vybrat židli stojící blíž k nim než k růžovákům a modrákovi.

„Copak, Áčka ti taky vadí?“ Lucas posměšně odfoukl. „Na nich přece nic až tak divnýho není, ne? Mají v zásadě naprosto normální životy jako my...“

„Jo. Až na to, že ty svoje naprosto normální životy v plné síle ukončí. To už zase úplně normální není.“

„Hele, Oscárku, sebevrahy přece máme i u nás na Zemi. A kdo z nás aspoň někdy v životě neuvažoval nad tím, že se vším skoncuje? Tak v čem se to sakra liší?“

„V tom, že naši sebevrazi mají na výběr!“ odsekl jsem už trochu popuzeně. „Můžou jít na terapii, můžou spoustu věcí změnit. A když nakonec přece jenom udělají, co udělají, je to jejich volba. Zato tihle... Narodit se a už vědět, že jsi odsouzený k předčasné smrti v nejlepších letech... Kdopak to tam u nich asi vysvětluje dětem? Lucasi, mně nevadí, že jsou cizinci jiní než my. Mě prostě děsí to obrovské utrpení, co mají všichni usazené někde hluboko v mysli a mnozí možná ani ne tak hluboko... Pouta k jejich životům nepatří. Nevznikla přirozenou evolucí, vytvořili je nějakí blázniví vesmířani, o nichž

vůbec nic nevíme, a vnutili jim je. Násilím a jednou pro-
vždycky, nedobrovolně!“

Lucas se přestal decentně ušklíbat a zcela bez zábran se rozesmál. „Utrpení? To nemyslíš vážně, Oscárku! Pro ně je ukončení života svátečním aktem, skoro až mystickým prožitkem, těší se na něj. Na rozdíl od našich lidí, které k podobným věcem přivádějí zkraty, afekty, zoufalství, a pokud jsou náhodou k tomu věřící, pak je navíc čeká žhavý olej v nějakém pekle... To je podle tebe lepší?“

Zavrtěl jsem hlavou, tak rázně, jak jen jsem svedl. „To určitě ne. Jenže já nic takového neplánuju!“

„To je fuk, stejně umřeš, co na tom sejde, jestli o půl století později? Hele, víš, jak se tvářili první Aknabalci, co se dostali na Zemi? A viděli poprvý v životě všechny naše staré lidi? S vráskami, nepohyblivými končetinami, umdlévajícími mozky, škaředé sešlosti a strachem, jestli se zítra ještě probudí? Když je pozorovali, jak už se sotva hýbou, sotva dýchají? Jak všechno, co dělá život životem, zůstalo už jen ve vzpomínkách? Jak už nedokážou a nechtějí žít, a přitom odejít se pořád bojí? To Aknabalci byli v šoku z nás, Oscare, stokrát víc než ty z nich. Oni umírají v klidu, snad i s radostí, a ve chvíli, kdy je jejich existence na tomhle světě pořád ještě důstojná. Měl bys jim spíš závidět. A přát si, aby tě to naučili taky.“

„Jenom lžou sami sobě,“ utrousil jsem, zdaleka už ne tak přesvědčivě jako před chvílí.

„A i kdyby. Jestli sami sebe klamou, pak to dělají natolik bravurně, že i tak je jejich život a smrt daleko příjemnější než to, co čeká nás...“

„Nazdárek, fešáci. Vypadáte, že se nenudíte, můžeme se na chvíličku přidat?“ Příjemný alt, jenž nečekaně zazněl přímo za mými zády, mě zbavil nutnosti odpovídat ve chvíli, kdy mi argumenty začínaly docházet. Pokud mi to však přineslo špetku úlevy, zmizela hned, jakmile jsem se otočil a poznal, komu hlas patří.